

Codex over het welzijn op het werk

Boek III—Titel 3 : Brandpreventie op de arbeidsplaatsen

De Codex over het welzijn op het werk

De Codex over het welzijn op het werk is verschenen in het Belgisch Staatsblad op 2 juni 2017 en is in werking getreden op 12 juni 2017. Alle besluiten die sinds 1993 werden uitgevaardigd in uitvoering van de Welzijnswet-werknemers van 4 augustus 1996 zijn er voortaan in opgenomen. De Codex is samengesteld uit tien boeken, die elk van hen zijn onderverdeeld in titels, hoofdstukken en afdelingen, en soms onderafdelingen.

Boek III behandelt de Arbeidsplaatsen. Brandpreventie valt onder de derde Titel van dit Boek. Hou er rekening mee dat het thema brand gelinkt is met andere Titels en Boeken.

Het betreft het oud Koninklijk Besluit van 28/03/2014 dat grotendeels artikel 52 van het ARAB (Algemeen reglement voor de arbeidsbescherming) intrekt.

Risicoanalyse en preventiemaatregelen

Risicoanalyse staat centraal in de Codex over het welzijn op het werk. Brandpreventie op de arbeidsplaatsen volgt dezelfde gedachtegang.

De werkgever dient een **risicoanalyse** uit te voeren waarbij hij voornamelijk rekening houdt met de waarschijnlijkheid van de gelijktijdige aanwezigheid van een brandstof, een oxidatiemiddel en een ontstekingsbron (noodzakelijke factoren voor het ontstaan van een brand), maar ook met de arbeidsmiddelen, de gebruikte stoffen, de aard van de activiteiten, de werkzaamheden uitgevoerd door externe bedrijven...

Deze risicoanalyse moet regelmatig bijgewerkt worden (dynamisch risicobeheersingssysteem) en, in elk geval, wanneer er zich een verandering/wijziging voordoet die een invloed heeft op de brandrisico's. Trek ook steeds lessen uit het resultaat van evacuatieoefeningen, een eerdere brand of een incident dat aanleiding had kunnen geven tot het begin van brand.

Tips & tricks

Ook al bestaan er verschillende methodologieën van « brandrisicoanalyse » (Kinney, Frame...), is het vooral belangrijk om een beroep te doen op een groep van mensen die beschikken over diverse en aanvullende expertise en kennis.

Uit deze risicoanalyse dienen dan **preventiemaatregelen** voort te vloeien. De **algemene maatregelen** zijn bedoeld om :

1. brand te voorkomen ;
2. de veiligheid te verzekeren en indien nodig de snelle evacuatie van de werknemers en van alle aanwezige personen op de arbeidsplaats, zonder hen in gevaar te brengen ;
3. snel en efficiënt elke begin van brand te bestrijden om uitbreiding ervan te vermijden ;
4. de schadelijke gevolgen van een brand te beperken ;
5. de tussenkomst van de openbare hulpdiensten te vergemakkelijken.

Er dienen ook **specifieke maatregelen** genomen te worden door de werkgever :

1. Brandbestrijdingsdienst

De taken van de brandbestrijdingsdienst zijn als volgt :

- ➔ potentiële brandsituaties signaleren (pro-actief zijn) ;
- ➔ evacuatie vergemakkelijken : waarschuwingssignaal, melding, in veiligheid brengen van de aanwezige personen, bijstand aan de openbare hulpdiensten ;
- ➔ een begin van brand doven of beheersen.

De leden van de brandbestrijdingsdienst dienen een opleiding (waarvan de inhoud bepaald is in bijlage 1 van boek III - titel 3) te volgen.

2. Preventie van brand

De gevaren uit te schakelen die verbonden zijn aan de aanwezigheid van ontvlambare en brandbare stoffen (ontvlambare vloeistoffen /ATEX (explosieve atmosferen)/ gas-, verwarmings- of airconditioninginstallaties / toestellen, arbeidsmiddelen- en producten die brandgevoelig zijn⁽¹⁾)

3. Verzekeren van de snelle en veilige evacuatie van de werknemers en alle personen aanwezig op de arbeidsplaats⁽¹⁾

4. Snel en efficiënt elk begin van brand bestrijden

Het betreft elke uitrusting die toelaat om een brand te detecteren, te signaleren, te doven, de schadelijke gevolgen ervan te beperken of de tussenkomst van de openbare hulpdiensten te vergemakkelijken.

5. De schadelijke gevolgen van een brand beperken

Waken over de naleving van de reglementering ' basisnormen ', art. 52 van het ARAB... met als doelstelling dat de werknemers en de aanwezige personen geëvacueerd kunnen worden en dat de openbare hulpdiensten veilig kunnen tussenkomen (het gaat hier meer bepaald over de stabiliteit van dragende elementen, de brandwerendheid van materialen, de compartimentering...).

6. Het vergemakkelijken van de interventie van de openbare hulpdiensten

Er dient een **interventiedossier** voorhanden te zijn, waarin staat :

- ➔ de elementen van het brandpreventiedossier (organisatie brandbeveiligingsdienst, evacuatieplan, lijst met de collectieve beschermingsmiddelen tegen brand, de gegevens van het Intern Noodplan) ;
- ➔ de locatie van de elektrische installaties ;
- ➔ de locatie en de werking van de sluitkranen van de gebruikte fluida ;
- ➔ de locatie en de werking van de ventilatiesystemen ;
- ➔ de locatie van de branddetectiecentrale.

7. Periodieke controle en onderhoud

Intern noodplan

De werkgever moet tevens schriftelijke geëigende procedures opstellen met betrekking tot :

- ➔ de taken van de brandbestrijdingsdienst ;
- ➔ de evacuatie van de personen ;
- ➔ de evacuatieoefeningen ;
- ➔ het gebruik van de beschermingsmiddelen tegen brand ;
- ➔ de informatie en de opleiding van de werknemers.

⁽¹⁾ Bepaalde artikelen van ARAB zijn nog steeds van toepassing.

Het dossier m.b.t. de brandpreventie

Dit bevat volgende elementen :

- **de resultaten van de risicoanalyse en de preventiemaatregelen ;**
- **de organisatie van de brandbestrijdingsdienst** (het aantal werknemers dat deel uitmaakt van de dienst, de verdeling van deze werknemers

zodat het geheel van de arbeidsplaatsen gedekt is, praktische organisatie om de taken uit te voeren...);

- **de 5 schriftelijke procedures van het interne noodplan** (zoals hierboven beschreven) ;
- **het evacuatieplan** (organisatie van de evacuatiewegen, verzamelpunt(en), organisatie van de goede uitvoering van de evacuatie (via de leden van de brandbestrijdingsdienst), evacuatieplannen, inlichting van de werknemers... ;
- **het interventiedossier** (zie hierboven) Om de tussenkomst van de openbare hulpdiensten te vergemakkelijken, wordt hen dit dossier ter beschikking gesteld bij de ingang van het gebouw ;
- de **vaststellingen** die tijdens de evacuatieoefeningen gedaan worden ;
- de lijst met **beschermingsmiddelen** en hun lokalisering op een plan (branddetectie, bestrijdingsmiddelen tegen brand, evacuatiesystemen van rook en warmte, de uitrusting die gebruikt wordt voor de melding van de brand, de waarschuwing en het alarm, de middelen die zorgen voor een efficiënte evacuatie, de middelen die toelaten om de brandwerendheid van structuren te versterken (watergordijnen...)) ;
- de **data en vaststellingen van controles en onderhoud** van de individuele beschermingsmiddelen en andere installaties ;
- de individuele **afwijkingen** (art 52 van het ARAB) ;
- de **adviezen** van de preventieadviseurs, van het comité voor preventie en bescherming van de werknemers, de openbare hulpdiensten ;
- informatie in het kader van het KB van 16/2/2006 (**noodplanning**).

Organisatorische aspecten: opleiding/informatie en “vuurvergunning”

De opleiding en de informatie van de **werknemers** wordt eveneens verduidelijkt :

- **Opleiding** : hoe zich gedragen om het ontstaan van een brand te vermijden, het vermogen om adequaat te reageren wanneer je een brand of aanwezigheid van rook ontdekt, het vermogen om alarm te slaan, het begrijpen van de waarschuwingssignalen en alarmsignalen, de evacuatie , ...
- Minstens één keer per jaar dienen er evacuatieoefeningen te worden georganiseerd.
- **Informatief** : wat zijn de risico's, preventiemaatregelen, ...

Wanneer de **uit te voeren werkzaamheden een extra risicofactor inhouden op het vlak van brand**, onderwerpt de **werkgever** de uitvoering van de werkzaamheden aan zijn voorafgaande toestemming in een document, dat door sommigen « vuurvergunning » genoemd wordt. Dit is noodzakelijk zowel voor externe bedrijven die werkzaamheden uitvoeren binnen het bedrijf als voor bepaalde interne werkzaamheden.

